

RAPORT DE ACTIVITATE 2021

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției

CUPRINS

I. Despre CAPC.....	2
II. Sprijin pentru prevenirea și combaterea eficientă a corupției în sectorul justiției în Moldova.....	4
III. Preparatory Support (pre core-support) to the CAPC.....	7
IV. Consolidarea integrității publice în Republica Moldova.....	8
V. Cetățenii vorbesc: promovarea reformei democratice în interesul cetățenilor din Moldova.....	11
VI. Rezumatul proiectelor implementate de CAPC în 2021	13

I. Despre CAPC

DENUMIRE: Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC)

ECHIPA:

Galina BOSTAN, *Președinte*

Lilia IONIȚA, *Vicepreședinte, coordonator de proiecte*

Viorel PÎRVAN, *coordonator de proiecte*

Stela PAVLOV, *coordonator de proiecte*

Radu JIGĂU, *jurist*

Valentina LAZARI, *contabil*

Artiom MISIRU, *specialist IT*

Olga CEBAN, *comunicator*

STATUT: ONG

SEDIU: Chișinău, str. Sfatul Țării 27, of.013

TEL/FAX: (373) 22 23 83 84

SITE: www.capc.md

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC) este o organizație non-guvernamentală, înregistrată la Ministerul Justiției la data de 19 aprilie 2000.

Scopurile CAPC: contribuirea la reducerea nivelului corupției în țară pînă la un nivel, care nu ar afecta drepturile și libertățile cetățenilor; ridicarea nivelului conștientizării pericolului pe care-l prezintă fenomenul corupției pentru stat; studierea nivelului pătrunderii corupției în societate și stat; determinarea sferelor care au fost în cea mai mare măsură afectate de corupție; considerând că corupția are loc acolo unde nu există transparență, ridicarea nivelului transparenței în activitatea instituțiilor statale și celor politice; considerând că organele unui stat democratic își desfășoară activitatea pe contul și în interesul societății, stabilirea unui monitoring al societății asupra activității organelor statului.

Principalele domenii în care CAPC s-a implicat în această perioadă sunt: expertiza coruptibilității proiectelor de acte legislative; expertiza vulnerabilității proiectelor actelor normative din perspectiva drepturilor omului; elaborarea de studii și cercetări în domeniul anticorupție și justiție (inclusiv sondaj de opinii privind nivelul de satisfacție a justițiabililor); consiliere publică prin intermediul liniei fierbinți; monitorizarea autorităților publice; elaborarea instrumentelor în scopul prevenirii corupției (baza de date www.interese.md); crearea instrumentelor metodologice pentru monitorizarea și evaluarea politicilor și instrumentelor anticorupție.

CAPC a diseminat experiența sa în domeniul expertizei coruptibilității la sesiunea plenară GRECO, metodologia CAPC fiind evaluată ca una din cele mai bune practici din Europa în acest domeniu, iar Ghidul și Studiul privind eficiența mecanismului de efectuare a expertizei coruptibilității au fost recomandate ca resurse valoroase pentru țările care doresc să pună în aplicare expertiza coruptibilității. În același timp, experiența CAPC în domeniul expertizei coruptibilității ca bune practici a fost prezentată în Albania, Duma de Stat a Federației Ruse, Republica Kazahstan și Ucraina.

CAPC este membru al **Alianței Anticorupție din Republica Moldova** (www.alianta.md), care reunește actori ai societății civile și oferă posibilitatea ONG-urilor membre să facă schimb de informații cu privire la activitățile existente.

Începând din martie 2014 CAPC este partener asociat la **Southeast Europe Leadership for Development and Integrity (SELDI)** (www.seldi.net) - o coaliție anticorupție și bună guvernare din Europa de Sud-est, implicând parteneri din nouă țări. Rețeaua funcționează pe baza strategiei comune și a agendei de acțiune convenite. Obiectivul Inițiativei regionale este de a contribui la o societate civilă dinamică din regiune, capabilă să participe la dezbateri publice și să influențeze procesul politic și de luare a deciziilor în domeniul combaterii corupției și bunei guvernări.

CAPC este membru al **Coaliției pentru protecția avertizorilor de integritate din Europa de Sud-Est**, coaliție formată din organizații ale societății civile din 10 țări: Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Kosovo, Macedonia, Moldova, Muntenegru, România și Serbia. Coaliția acționează pentru a se asigura că avertizorii de integritate sunt tratați în mod echitabil și că dezvăluirea acestora conduce la schimbări pozitive. Acesta constituie o umbrelă pentru advocacy, legislație și dezvoltare politică, sprijin pentru avertizare și consiliere, informații publice și mass-media, precum și o rețea de schimb de experiență și informații.

II. Sprijin pentru prevenirea și combaterea eficientă a corupției în sectorul justiției în Moldova

În 2021 CAPC a finalizat activitățile Proiectului Uniunii Europene „Sprijin pentru prevenirea și combaterea eficientă a corupției în sectorul justiției în Moldova” ***“Support to efficient prevention and fight against corruption in the justice sector”***, [*EuropeAid/138640/DH/SER/MD*](#), implementat de Consorțiul Hulla & Co. Human Dynamics KG și Asociația Obștească Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției.

Astfel, în perioada ianuarie 2019 – martie 2021, CAPC a monitorizat 840 ședințe de judecată. Din numărul total (840) de ședințe de judecată monitorizate, 49% au constituit ședințe în cauzele civile, 37% în cauzele penale și 14% în cauzele administrative. 86% din ședințele monitorizate au constituit ședințe de judecată, care s-au desfășurat în instanțele de fond și 14% în curțile de apel. 68% din ședințele de judecată monitorizate s-au desfășurat în Judecătoria Chișinău și Curtea de Apel Chișinău, iar 32% în judecătoriile din afara Chișinăului și curțile de apel: Bălți, Cahul, Comrat.

Realizarea activităților de monitorizare a ședințelor de judecată a implicat crearea și punerea în aplicare a unui instrumentar special, care să constituie premisa principală pentru atingerea obiectivelor monitorizării și formularea recomandărilor și care să contribuie la accelerarea reformei durabile a sectorului justiției din Republica Moldova și la sprijinirea implementării legislației de prevenire și combatere a corupției în sectorul justiției. Astfel, activitatea de monitorizare a ședințelor de judecată a fost realizată cu ajutorul următoarelor instrumente: Metodologia de monitorizare a ședințelor de judecată, E-șablonul de monitorizare a ședințelor de judecată, chestionarea monitorilor și o echipă formată din 6 monitori, ghidați de un coordonator de proiect.

Monitorizarea respectării publicității ședințelor de judecată, eticii judecătorești în cadrul ședințelor de judecată, principiilor nemijlocirii și oralității în debaterile judiciare, contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale a implicat verificarea respectării tuturor elementelor de ordin obiectiv care contribuie la implementarea efectivă a principiilor enunțate, observarea comportamentului judecătorilor, avocaților, procurorilor și a părților în proces, inclusiv, contabilizarea oricăror informații, care ar constitui un indiciu pentru determinarea aparenței respectării de către aceștia a principiilor respective din perspectiva unui terț observator obiectiv.

Astfel, cît privește verificarea respectării **principiului publicității în instanțele de judecată**, în procesul monitorizării au fost urmărite următoarele elemente: accesibilitatea încăperilor instanțelor de judecată; publicarea listei cauzelor fixate pentru judecare; accesul publicului în ședința de judecată; atitudinea judecătorilor față de public și publicarea hotărârilor judecătorești. Astfel, rezultatele evaluării elementelor enunțate ne permite să constatăm că respectarea principiului publicității în instanțele de judecată din Republica Moldova, în linii

mari, este asigurată. Cu referire la acest principiu au fost reținute următoarele constatări centrale:

- marea majoritate a ședințelor monitorizate, 98% (827), au fost publice. În 7 ședințe de judecată, din 13 declarate închise, a existat o încheiere motivată la momentul declarării procesului închis. În rîndul judecătorilor nu există o abordare unitară privind tipul de încheiere (document procesual separat sau document procesual integrat în procesul-verbal al ședinței/formă protocolară a încheierii), care urmează a fi emis în cazul declarării unei ședințe de judecată închise;
- în 2020 publicitatea proceselor a fost afectată (nesemnificativ) de restricțiile impuse de pandemia Covid – 19. Problema accesului în instanțele de judecată în condiții pandemice a fost mai pregnantă în instanțele raionale, în timp ce instanțele din capitală au continuat să ofere solicitanților acces în instanțe cu respectarea rigorilor de siguranță sanitară;
- în majoritatea sediilor instanțelor judecătorești, cu excepția Judecătoriilor Orhei, Bălți și Cahul, sînt create condiții satisfăcătoare pentru înfăptuirea justiției. Totodată, evaluarea condițiilor din sediile instanțelor judecătorești a permis identificarea anumitor deficiențe: în majoritatea sediilor fie nu este asigurată accesibilitatea clădirii pentru persoanele cu nevoi speciale, fie aceasta este mimată; în marea majoritate a sediilor nu există birouri special prevăzute pentru avocați/procurori și vestiare; în unele sedii nu există condiții pentru asigurarea unui confort minim de așteptare, în cazul în care ședința de judecată întârzie;
- persistă practica de petrecere a ședințelor de judecată în biroul judecătorului;
- publicarea listelor ședințelor de judecată este asigurată, dar nu tot timpul acestea sunt actualizate;
- atitudinea judecătorilor (deschiderea) față de participarea monitorilor în ședințele de judecată a fost variată: de la deschidere completă, pînă la interzicerea sau condiționarea monitorizării;
- publicarea în termene optime și legale a deciziilor judecătorești pe portalul instanțelor de judecată continuă să reprezinte o provocare pentru judecători, în condițiile în care monitorizarea a demonstrat că 24% din decizii nu au fost publicate nici la expirarea a 60 de zile din data pronunțării.

Monitorizarea respectării **eticii profesionale** în cadrul proceselor de judecata a scos în evidență următoarele:

- actorii-cheie ai proceselor judiciare (procurori, judecători, avocați), în general, respectă standardele de etică profesională aplicabilă fiecărei profesii;
- privitor la judecători au fost atestate cazuri (rare, de altfel) când aceștia nu au respectat solemnitatea procesului: au ignorat purtarea robei; au fost "distrași" în cadrul ședinței de judecată cu alte dosare, de calculator sau telefon etc.; în anumite situații judecătorii au manifestat comportamente lipsite de tact (replici neavenite, sau ofensatoare în adresa părților) fie nu au depus diligența pentru clarificarea circumstanțelor de fapt importante pentru soluționarea cauzei;
- cu referire la procurori au fost atestate cazuri de: reticență față de participarea terților (monitorilor) în ședințele de judecată; ignorarea obligației de a purta mantia (un element important pentru solemnitatea procesului); absenteism în cadrul ședințelor de judecată sau nedocumentarea prealabilă în dosarele din instanță; cazuri singulare de comportament arogant și ofensator. De asemenea, s-a atestat că procurorii nu tot timpul acționează în vederea asigurării celerității proceselor judiciare și respectării drepturilor procedurale ale participanților

- avocații, de regulă, au avut o ținută etică profesionistă, doar în unele cazuri fiind observate întârzieri la ședințele de judecată, atitudinea absenteistă sau reprezentarea precară a intereselor clienților.

Totodată, monitorizarea ședințelor de judecată în perioada ianuarie 2019 – martie 2021, ne permite să concluzionăm că respectarea **principiului nemijlocirii și oralității** proceselor judiciare, aparent, este asigurată. Judecătorii de cele mai multe ori au fost deschiși să cerceteze direct și nemijlocit toate elementele, care interesează dezlegarea pricinii: probele, audierea explicațiilor părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului etc. Totuși, examinarea respectării principiului nemijlocirii în combinație cu principiul respectării eticii profesionale și principiul contradictorialității procesului, demonstrează că nu de fiecare dată judecătorii (procurorii) dau curs de solicitărilor de administrare a unor noi probe, audiere a specialiștilor/expertilor, nu depun suficientă diligență (nu au răbdare) pentru audierea completă a poziției părților, în special această abordare este mult mai evidentă în cadrul ședințelor de judecată la nivelul curților de apel. Toate procesele monitorizate s-au desfășurat în condițiile respectării principiului oralității, *i.e.* nici o cauză nu a fost examinată în procedură scrisă.

Privite din perspectiva respectării **principiului contradictorialității și egalității armelor**, majoritatea proceselor de judecată din Republica Moldova se desfășoară cu respectarea acestor două principii. Există, însă situații, când pe parcursul ședințelor de judecată părțile sunt dezavantajate prin respingerea nemotivată a probelor, ignorarea solicitărilor. În același timp, trebuie remarcat faptul că de fiecare dată când a fost solicitat sau circumstanțele cauzei o impuneau, a fost asigurat dreptul la interpret, fie procesul integral s-a desfășurat în limba rusă. O problemă critică rămâne amânarea frecventă a ședințelor de judecată. Aceasta necesită o abordare separată și urmează a fi identificate soluții pertinente, care să diminueze magnitudinea acestui fenomen, care afectează celeritatea proceselor și, indirect, încrederea în sistemul de justiție.

III. Preparatory Support (pre core-support) to the CAPC

În 2021 CAPC a revăzut propriul Statut și competențele organelor de conducere a organizației. Acest exercițiu s-a desfășurat în cadrul proiectului "Pre-core support to the CAPC", implementat cu sprijinul Ambasadei Suediei în Moldova din mijloacele SIDA. Implementarea proiectului a fost precedată de un audit bazat pe sisteme al CAPC (Systems-based Audit), realizat de Swedish Development Advisers (SDA), în rezultatul căruia au fost formulate 29 de recomandări.

Scopul proiectului "Pre-core support to the CAPC" l-a constituit implementarea priorităților majore, stabilite pentru CAPC în Systems-based Audit, iar obiectivele: revizuirea organizării și Statutului CAPC; și fortificarea planificării strategice și a managementului financiar și de control a CAPC.

Astfel, pe parcursul anului 2021, CAPC:

- a elaborat proiectul noului Statut, reieșind din modelul Statutului pentru ONG, elaborat de Agenția Serviciilor Publice și ținând cont de Legea nr.86 din 11 iunie 2020 cu privire la organizațiile necomerciale și recomandările auditului.
- a elaborat **Manualul intern al CAPC**, care conține: managementul de personal; politica anticorupție și antifraudă; managementul proiectelor; managementul financiar; regulile și procedurile de contabilitate; regulile și procedurile de achiziții a bunurilor/serviciilor; politica de călătorii; politica parteneriatelor; politica de protecție a mediului; politica de granturi; politica de comunicare.
- a elaborat **Strategia de dezvoltare și consolidare a CAPC pentru anii 2022-2025** și **Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei**, care conține și estimarea bugetului pentru fiecare activitate. Aceste documente strategice au fost elaborate în cadrul unui proces participativ larg, care a inclus 2 sesiuni de dezbateri cu participarea membrilor echipei CAPC, profesioniștilor în domeniul anticorupție (CNA) și creație legislativă (Direcția juridică a Parlamentului). Strategia este un document complex, care conține o descriere a contextului și tendințelor în domeniul anticorupție; o descriere a organizației, care include analiza SWOT și capacitățile organizaționale (resurse umane, materiale, informaționale, financiare) a CAPC; o descriere a beneficiarilor CAPC. Totodată, Strategia stabilește misiunea, viziunea, valorile organizației și principiile colaborării cu terții. Elementele centrale a Strategiei le-au constituit aspectele legate de prioritățile strategice de dezvoltare a CAPC în 2022-2025 și organizarea procesului de implementare, monitorizare și evaluare, care au fost rânduite în două capitole separate.

În noiembrie 2021 a avut loc Adunarea Generală a CAPC în cadrul căreia **a fost adoptat noul Statut al CAPC**, a fost aleasă **noua componentă a Consiliului de Administrare** și a fost adoptată Strategia de dezvoltare și consolidare a CAPC pentru anii 2022-2025 și Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei

IV. Consolidarea integrității publice în Republica Moldova

Proiectul „*Consolidarea integrității publice în Republica Moldova*” a fost un proiect lansat în septembrie 2020 cu suportul Ambasadei Marii Britanii la Chișinău, fiind programat până în aprilie 2021. **Scopul** acestui proiect a fost de a contribui la **aplicarea eficientă a Legii 122/2018 privind avertizorii de integritate**.

Obiectivele proiectului au fost:

- consolidarea capacităților de cunoaștere și gestionare a cazurilor de dezvăluire a practicilor ilegale (avertizărilor de integritate), dar și de protecție a avertizorilor de integritate;
- oferirea asistenței juridice avertizorilor de integritate (reprezentarea în fața angajatorului și a instanțelor de judecată);
- diseminarea informațiilor privind avertizorii de integritate.

În 2021 echipa CAPC a continuat menținerea **blogului informațional**: www.avertizori.capc.md care oferă informații diversificate **privind avertizorii de integritate**: articole informative, tutoriale video, infografice, legislație, cazuri cu implicarea avertizorilor de integritate în Republica Moldova, cazuri și experiența altor state în domeniul protecției avertizorilor de integritate.

Proiectul a generat mai multe rezultate, cele mai importante fiind:

- în cadrul cursurilor au fost instruite **121 de persoane**: 61 de judecători, 37 de procurori și 23 de reprezentanți ai Oficiului Avocatului Poporului;

- au fost elaborate **8 modele de documente standardizate** pentru Oficiul Ombudsmanului;
- au fost organizate 4 cafenele tematice dedicate avertizorilor cu participarea a peste 54 de reprezentanți ai entităților publice și private;

- a fost elaborat un ghid practic despre avertizori pentru judecători și procurori, precum și un Ghid adresat potențialilor avertizori
- au fost înaintate **7 cereri** către angajatori în numele avertizorilor;
- au fost acordate consultații avertizorilor de integritate, CNA și OAP;
- au fost formulate **5 referințe** pentru instanțele de judecată în cauzele avertizorilor
- au fost dezvoltate **7 carduri informative**/interactive, plasate pe www.avertizori.capc.md și distribuite pe rețele sociale (Facebook, LinkedIn)

 Maria este bucătăreasă într-o grădiniță din Chișinău. Într-o zi, a observat că fileul de pește, care trebuia pus pe masa copiilor, era expirat.

Ca să nu pună în pericol sănătatea copiilor, Maria a refuzat să-l gătească și a informat conducerea instituției.

Conducerea a ignorat-o și chiar a amenințat-o, dar pentru că sănătatea copiilor este primordială, Maria a decis să informeze publicul, mai exact părinții, despre produsele expirate.

Doar după aceasta autoritățile s-au autosesizat și au rezolvat problema.

Fii ca Maria, arată că îți pasă! Nu tolera practicile ilegale din instituția în care lucrezi!

FII AVERTIZOR DE INTEGRITATE!
www.avertizori.capc.md www.ombudsman.md

Dezvăluie practicile ilegale la:

- linia națională anticorupție **0-800-55555**
- prin sistemul electronic de dezvăluire on-line de pe **www.cna.md**
- prin intermediul platformei **www.avertizori.capc.md**

Dezvăluie practicile ilegale/actele de corupție care au loc în cadrul instituției publice/private în care activezi direct angajatorului, la CNA, CAPC sau public, prin intermediul mass-media sau al rețelelor de socializare.

Vei beneficia de protecție din partea angajatorului sau a Avocatului Poporului, în cazul în care ești supus răzbunării din partea colegilor și/sau a șefului.

Se garantează confidențialitatea datelor cu caracter personal ale angajatului care dezvăluie o practică ilegală.

Arată că îți pasă!

V. Cetățenii vorbesc: promovarea reformei democratice în interesul cetățenilor din Moldova

Proiectul „*Cetățenii vorbesc: promovarea reformei democratice în interesul cetățenilor din Moldova*” este un proiect lansat de către Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC), în luna iunie 2021, cu suportul Freedom House. **Scopul** acestui proiect este de a contribui la reformele democratice semnificative care să susțină libertățile fundamentale și responsabilitatea Guvernului în fața cetățenilor.

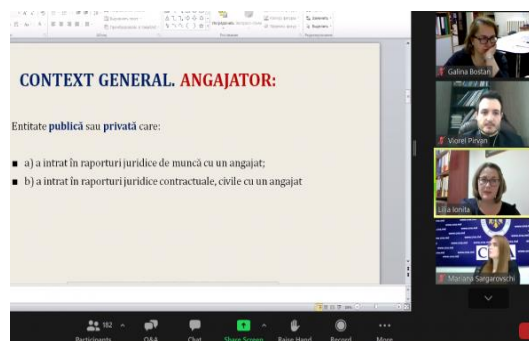
Obiectivele proiectului sunt:

- asigurarea cetățenilor cu instrumente și cunoștințe pentru a promova în mod eficient libertățile fundamentale și responsabilitatea Guvernului;
- suportul pentru societatea civilă și mass-media independentă de a direcționa și amplifica cererea determinată de cetățeni pentru eforturi specifice de reformă democratică;

În 2020 au fost realizate mai multe campanii de informare și elaborate produse informative pentru sensibilizarea cetățenilor cu privire la importanța rolului avertizorilor de integritate și pașii concreți pe care aceștia îi pot face pentru a dezvălui practicile ilegale. În perioada de referință au fost **publicate peste 60 de articole** pe portalul web www.avertizori.capc.md, pe pagina web și de Facebook a Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției, dar și în grupuri Facebook specializate în domeniul justiției și mass-media. Publicațiile CAPC au avut **impact asupra mai mult de 50 mii persoane**.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC), în parteneriat cu Centrul Național Anticorupție (CNA) și Oficiul Avocatului Poporului (OAP), au desfășurat instruiți în 8 localități din țară (Bălți, Căușeni, Cimișlia, Soroca, Leova, Criuleni, Cahul, Chișinău). Peste 600 de aleși locali și funcționari publici din autoritățile publice locale, dar și agenți economici, reprezentanți ai organizațiilor non-guvernamentale și mass-media din regiuni au fost instruiți despre cadrul normativ și instituțional privind avertizorii de integritate, dar și cum să aplice corect Legea privind avertizorii de integritate.

Obiectivele principale ale seminarelor de instruire sunt familiarizarea participanților cu termenul de „avertizor de integritate”, cine este avertizorul de integritate și prezumțiile de care acesta beneficiază, esența dezvăluirii interne și externe a practicilor ilegale, care sunt obligațiile angajatorilor de reacționare la dezvăluiri ale practicilor ilegale de către angajați și de asigurare a protecției avertizorilor, dar și care sunt mecanismele de protecție a avertizorilor de integritate.

În 2020 a fost desfășurată și **masa rotundă „Transparența în procesul decizional: așteptări și realitate”**.

În cadrul evenimentului reprezentanții Parlamentului, ai Autorității Naționale de Integritate, Procuraturii Generale și Procuraturii Anticorupție, experții CAPC și reprezentanți ai societății civile din Republica Moldova au discutat despre procesul consultativ în Parlament. Discuțiile s-au axat pe riscurile adoptării legilor într-un regim alert, lacunele procesului de consultări publice în Parlament, dar și soluțiile pentru creșterea transparenței procesului legislativ.

În perioada nominalizată au fost elaborate **13 documente de poziție ale CAPC** cu privire la inițiativele/sesizările care pot afecta drepturile și libertățile cetățenilor și care aparțin în mod prioritar domeniului integrității și justiției. Experții CAPC au elaborat 10 opinii asupra proiectelor de legi înregistrate și examinate în Parlament și o opinie asupra proiectului conceptului Ministerului Justiției privind evaluarea extraordinară a judecătorilor și procurorilor. În plus, CAPC a elaborat o opinie asupra unei sesizări examinate de Curtea Constituțională și a întocmit o cerere pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului în apărarea drepturilor unui avertizor de integritate nedreptățit de instanțele naționale de judecată. În baza opiniilor CAPC au fost elaborate 5 articole mass-media, în care au fost prezentate publicului constatările experților și viziunea autorităților publice.

VI. Rezumatul proiectelor implementate de CAPC în 2021

Denumire proiect	Perioada de implementare	Finanțator	Valoarea suportului financiar	Număr personal implicat
Sprijin pentru prevenirea și combaterea eficientă a corupției în sectorul justiției în Moldova	August 2018 – Ianuarie 2021	Uniunea Europeană, EuropeAid/138640/DH/SER/MD, implementat de Consorțiul Hulla & Co. Human Dynamics KG și CAPC	84 000 EUR	8 persoane
Preparatory Support (pre core-support) to the CAPC	Martie 2021 – August 2021	Swedish International Development Cooperation Agency	254 542 SEK	5 persoane
Consolidarea integrității publice în Republica Moldova	August 2020- Aprilie 2021	Ambasada Marii Britanii la Chișinău	40 181 GBP	10 persoane
Cetățenii vorbesc: promovarea reformei democratice în interesul cetățenilor din Moldova	Iunie 2021 – Ianuarie 2022	Freedom House	32 540 USD	10 persoane